

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1980

1980

BRNO 1982

3. Boršice u Blatnice.

Ze známé lokality Hradištko získal J. Slaník výkopem tři silnostěnné střepy z plavené hlíny, pocházející nejspíše z jedné nádoby. Povrch je okrový, lom měkce vypálený, šedý. Střepy, náležející volutové kultuře, představují dosud nejstarší nálezy na lokalitě. Zdejší volutové sídliště, předcházející vznik středověkého valového opevnění, patří k výšinným typům. Nálezy byly předány Slovákckému muzeu.

4. Velehrad.

Blíže neznámý nálezce předal Slovákckému muzeu zlomek, pocházející asi ze svícnu, který měl být údajně vykopán celý při hloubení základů domu. Předaný zlomek pochází z podstavy, která byla na celku utvářena do oblouků, oblých lfstků. Vnější strana je zdobena rozvinutým rostlinným ornamentem, mezi kterým je na bázi umístěno drobné husté puncování. Materiál se jeví jako slitina bílých kovů. Není vyloučeno románské stáří.

Kleinfunde aus dem Raume von Uherské Hradištko. Aus Ostrožská Nová Ves wurden weitere osteologische Funde vom Würm-Alter gefunden /Mammut, Ren/, aus Podolí ein bearbeiteter Hirschgeweihtheil holozänen Alters. Auf Hradištko bei Boršice bei Blatnice hat man Spuren einer volutenke - rämischen Siedlung festgestellt und aus Velehrad stammt das Bruchstück eines vermutlich romanischen Leuchters.

POVRCHOVÝ PRŮZKUM RELIKTŮ OPEVNĚNÝCH SÍDLIŠTNÍCH ÚTVARŮ NA UHERSKOHRADIŠŤSKU V ROCE 1980

/okr. Uherské Hradištko/

Rudolf Procházk a, Slovákcké muzeum Uherské Hradištko

Na sklonku tohoto roku byla zahájena 1. etapa povrchového průzkumu hradišť, hrádků a tvrzišť. Pozornost je věnována v první řadě lokalitám středověkým s cílem připravit podmínky pro jejich pasportizaci, další odborné zpracování, případně i památkovou ochranu v rámci státního seznamu památek, jakož i informovat veřejnost a správní orgány o jejich existenci a významu a čelit tak dalšímu ničení. Přitom bylo možno navázat na práci řady badatelů, zejména R. Snášila a J. Ungra¹.

1. Horní Němčí - "Hrádek". Motta stojící na západním okraji obce byla zaměřena, sběrem v narušeném místě se podařilo získat zlomky keramiky ze 13. stol.
2. Vlčnov - "Hradištko". Dosti známá lokalita obdobného typu jako předchozí je dnes téměř zcela snesena orbou. Kulturní vrstva je zcela zničena, přesto se podařilo sběrem získat keramické fragmenty ze 13. stol.
3. Uherské Hradištko - Jarošov. Hrádek známý již I. L. Červinkovi² se nacházel na konci ostrožny 1 km východně od obce. S největší pravděpodobností byl zničen tamní cihelnou, povrchový sběr byl negativní.
4. Buchlovice - Holý kopec. Na známém pravěkém hradišti byl podniknut průzkum s cílem zjistit přítomnost údajného středověkého osídlení. Jediný nalezený fragment /vedle početných zlomků keramiky platěnické fáze lužické kultury/ však spíše souvisí s kamenolomy v jihozápadní části lokality.
5. Sušice. V trati "Vinohrádek" či "Hrubý" na okraji obce se nachází nepatrné pozůstatky tvrzištko. Na počátku 70. let bylo téměř zničeno soukromým majitelem pozemku, který údajně nalezl při likvidaci značné množství dnes ztracené středověké keramiky.
6. Buchlovice - státní hrad Buchlov. Sběrem na východním svahu pod hradem bylo získáno množství zlomků středověké keramiky, z nichž nejstarší lze klást do poloviny 13. stol.

Poznámky:

1. R. Snášil, Opevněná sídliště 10. - 16. století na Uherskohradištsku, AH 6, v tisku; V. Nekuda - J. Unger, Hrádky a tvrže na Moravě, Brno 1981.
2. I. L. Červinka, Děvín a Velehrad - dva hrady velkomoravské, Kroměříž 1902, 46, 51.

Oberflächenuntersuchung von Relikten befestigter Siedlungsgebilde um Uher-
ské Hradiště im Jahre 1980 / Bez. Uherské Hradiště/. Am Ende des Jahres wurde die 1.
Etappe der Oberflächenuntersuchung von Burgwällen, Hausbergen und Festen zum Zwecke der fachlichen
Bearbeitung und Denkmalpflege eröffnet. Auf den Lokalitäten Horní Němčí - "Hrádek", Vlčnov - "Hradištěk",
Buchlovice - Burg Buchlov gelang es Keramik aus dem 13. Jahrhundert zu gewinnen, auf den Festen in Uher-
ské Hradiště - Jarošov und in Sušice wurde die Terrainbegehung mit Rücksicht zur Zerstörung der Lokalit -
täten negativ. Auf dem Burgwall "Holý kopec" bei Buchlovice gelang es nicht die angebliche mittelalterliche
Besiedlung zu beweisen, man fand hier nur Scherben der Lausitzer Kultur.

UKONČENÍ ZACHRAŇOVACÍHO VÝZKUMU V OBLASTI PROPUSTĚ MEZI HORNÍ A STŘEDNÍ ZDRŽÍ V MUŠOVĚ

/okr. Břeclav/

Dagmar Jelínková, AČ ČSAV Brno

V roce 1978 pokračoval zachraňovací výzkum na pravém břehu Dyje v blízkosti propustě mezi horním
a středním jezerem novomlýnské vodní nádrže na katastru býv. obce Mušova. Bylo prozkoumáno dalších 18
sídlištních objektů a 1 kostrový hrob. Celkem tedy bylo v obou výzkumných sezónách zachráněno 116 ob-
jektů¹.

K nejstarším dokladům osídlení, zjištěným na této lokalitě v r. 1978, patří jáma č. 115, v níž se kro-
mě drobnějších střepů a zlomku pásového ucha našel keramický fragment s krokvicovitým motivem, provede-
ným brázděným vpichem, staršího rázu, který lze srovnat s keramikou z vrstvy Jevišovice C2. Další uká-
zka eneolitické keramiky, a to horní části džbánku ba alberského typu, byla přimísena v jámě s převahou ke-
ramiky věteřovské /obj. č. 114/. Do nejpozdější fáze únětické kultury lze zařadit obsah objektů č. 107 a
110. Většinu ostatních objektů lze podle typické keramiky zařadit již do vyspělého věteřovského typu /obj.
č. 98, 99, 101, 108, 109, 112, 113/. Další příklady věteřovské keramiky pocházejí z povrchových sbě-
rů. Nálezy z mladší doby bronzové jsou představovány ojedinělými keramickými fragmenty kultury vela-
tické. Horákovská kultura byla v této výzkumné sezóně zastoupena zahloubenou chatou /obj. č. 106/, z níž
byly získány zlomky charakteristické keramiky, misek, mis i hrncovitých tvarů, některé jsou zdobeny tu-
hovanými geometrickými vzory. Určitým překvapením byl objev laténského kostrového hrobu se dvěma bron-
zovými sponami s terčovitou patkou /münsingenského typu/, bronzovým náramkem z dutých hladkých polo-
koulí a dalšími předměty, které umožňují tento soubor datovat do stupně LT-B2. Nejmladší památky před-
stavují objekty č. 103 a 104. V prvním případě šlo o destrukci hrnčířské pece, rozdrčené tlakem buldoze-
ru při skrývce zeminy, ve druhém asi o spodní část předpeční jámy. Mezi shlukem fragmentů z roštu s
kruhovitými otvory a většího kamení, podobně jako v mělké předpeční jámě se našly střepy drsného tenko-
stěnného zboží, vytáčeného na rychle rotujícím kruhu, vypálené do šedého až šedomodrého tónu. Dále zlom-
ky vyhnutých okrajů, páskových profilovaných uch a také jemné keramiky zdobené vleštovanými klikatkovými
vzory atd. V ruce vyrobenou keramiku zastupovaly spodní části dvou hrubě hnětených hrnců. Na základě
keramiky lze hrnčířskou pec datovat do 2. poloviny 5. století. Na zkoumané ploše se podařilo zachytit ta-
ké další průběh palisádového žlábků /obj. č. 65/, zkoumaného již v minulé výzkumné sezóně.

Poznámka:

1 D. Jelínková, Zachraňovací výzkum v oblasti propustě mezi horní a střední zdrží v Mušově, PV 1977,
Brno 1980, 106.

Beendigung der Rettungsgrabung im Raume der Schleusse zwischen dem oberen
und mittleren Stausee in Mušov / Bez. Břeclav/. Im Jahre 1978 setzte die Rettungsgrabung
am rechten Ufer der Dyje in der Nähe der Schleusse zwischen dem oberen und mittleren See des Wasser-
behälters "Nové Mlýny" auf dem Kataster der ehemaligen Gemeinde Mušov fort. Es wurden weitere 18 Sied-
lungsobjekte und 1 Skelettgrab untersucht. Insgesamt sind in beiden Saisonen 116 Objekte geborgen worden.

Einen Beleg der ältesten Besiedlung auf der Lokalität, im Jahre 1978 festgestellt, stellt ausser klei-
neren Scherben ein keramisches Fragment mit Zick-Zack Motiv in Furchenstich durchgeführt vor /Obj. 115/,
das man mit der Keramik aus Schicht Jevišovice C2 vergleichen kann. Eine weitere Probe von äneolithischer
Keramik repräsentiert der obere Teil eines Kruges vom Baalberger Typ, der in einer Grube mit Věteřov Ke-
ramik beigemischt war /Obj. 114/. Die Objekte 107 und 110 enthielten Keramik aus der späten Phase der
Únětické Kultur. Die meisten Objekte gehörten dem Zeitabschnitt des Věteřov Types an /Obj. 98, 99, 101,

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1980

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Poulík
Redaktoři: Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhový
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby: A. Malinková
Na titulním listě: stříbrná mince z mladohradištního hrobu v Mušově
Tisk: Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo: ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodejně